

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Ministerie van OCW
Mevrouw dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Zoetermeer, 28 oktober 2015

Betreft: Experiment met cross-over kwalificaties in het mbo
Kenmerk: gev15-1309mr/BES_Alg

Geachte mevrouw Bussemaker,

Het mbo moet responsief zijn op ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Wij waarderen het dat u in uw Kamerbrief onlangs onderschreef dat de herziene kwalificatiestructuur ruimte biedt om snel in te kunnen spelen op die veranderingen. Via het experiment met cross-overs in het mbo wilt u die flexibiliteit verder vergroten, door regionale partners de gelegenheid te geven cross-sectorale kwalificaties samen te stellen.

In de geledingen van onderwijs en bedrijfsleven, verenigd in SBB, is overwegend positief gereageerd op uw initiatief. De behoefte aan flexibiliteit was een paar jaar geleden één van de redenen voor herziening van de kwalificatiestructuur mbo. De commissie Hermans-Van Zijl heeft geadviseerd over vermindering van het aantal kwalificaties, met bredere mogelijkheden voor afgestudeerden en meer speelruimte voor scholen en leerbedrijven. Inmiddels heeft de Eerste Kamer ingestemd met de vereiste wetswijzigingen en is het mbo aan de slag om op basis van de herziene kwalificaties en keuzedelen onderwijs en examens te ontwikkelen.

Op grond van onze ervaringen met de herziening willen we voor uitwerking van de conceptregeling voor het experiment cross-overs graag drie aandachtspunten aandragen: de transparantie van de kwalificatiestructuur, de civiele waarde voor mbo-studenten en een zorgvuldige invoering van de structuur.

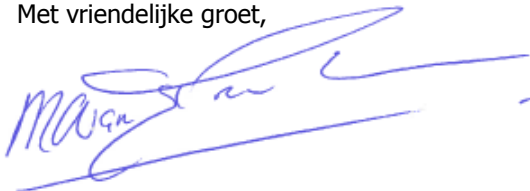
Als eerste willen onderwijs en bedrijfsleven binnen SBB wijzen op het belang van een transparante structuur. De afgelopen periode zijn kwalificaties op basis van verwantschap in beroepen verder geclusterd, waarmee een overzichtelijke en (langdurig) stabiele basis voor mbo-opleidingen is ontstaan. De benodigde flexibiliteit wordt gerealiseerd door de inzet van keuzedelen, die ruimte geven om innovaties en om regionale arbeidsmarktfragen een formele plek te geven op het mbo-diploma. SBB adviseert om de mogelijkheden van dit nieuwe systeem ten volle te benutten. Wanneer de huidige structuur aantoonbaar onvoldoende aansluit bij de behoefte op de arbeidsmarkt in specifieke situaties, dan kunnen cross-overs mogelijk meerwaarde bieden. Wij adviseren u om bij aanvragen voor cross-overs te vragen om een onderbouwing waaruit duidelijk wordt voor welke knelpunten de experimenten een oplossing bieden. Dat kan helpen bij monitoring van het huidige stelsel en voorkomt dat het experiment leidt tot een ongebreidelde wildgroei aan nieuwe diploma-varianten.

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Een tweede pleidooi van de SBB-partners is om geen afbreuk te willen doen aan de waardevastheid van mbo-diploma's en de landelijke paritaire samenwerking. Met cross-overs kunnen studenten opgeleid worden voor innovatieve, opkomende beroepen. Studenten moeten er niettemin van op aan kunnen dat hun opleiding voldoende arbeidsmarktrelevantie biedt, niet alleen op een regionale (niche)markt. Het kiezen voor een opleiding moet een springplank zijn en geen fuik. Daarvoor heeft het mbo een landelijke structuur, die tot stand komt via paritaire vertegenwoordiging uit de betreffende sector. U noemt dat een pijler onder ons stelsel, die in het buitenland geroemd wordt als goed voorbeeld. Ook wij constateren dat nieuwe kwalificaties vaak op grensvlakken van sectoren ontstaan. Het huidige stelsel biedt ruimte voor dergelijke kwalificaties, maar de totstandkoming van een geheel nieuwe kwalificatie, met zorg voor draagvlak en afstemming, kost tijd. Mocht de ervaring leren dat dat té veel tijd kost, dan kunnen we de bestaande procedure uiteraard goed onder de loep nemen. Het experiment cross-overs kan daar aan bijdragen.

Als laatste adviseren onderwijs en bedrijfsleven binnen SBB u om zoveel mogelijk aan te sluiten en voort te bouwen op het proces dat in gang is gezet en terughoudend zijn ten aanzien van nieuwe wijzigingen in het stelsel. Instellingen hebben rust nodig om aandacht te kunnen besteden aan de implementatie van de herziene dossiers en de andere beleidsmaatregelen uit 'Ruim baan voor vakmanschap'. De impact op een schoolorganisatie om de herziene kwalificatiestructuur in te voeren, al is er brede steun voor, is groot. In deze kwetsbare fase, waarin de werkdruk voor docenten al hoog is, nieuwe maatregelen nemen kan verwarring opleveren. Om die reden adviseren wij u om in de experimenteerregeling zo duidelijk mogelijk aan te geven welke criteria u verbindt aan het succes van de maatregel, en welke kansen u hiermee wil bieden aan beroepsonderwijs en bedrijfsleven.

Met vriendelijke groet,

Michaël van Straalen
voorzitter

Jan van Zijl
vicevoorzitter